

Sygn. akt I ACz 328/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Marek Klimczak
Sędziowie:	SA Grażyna Demko SA Dariusz Mazurek (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2015 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa **A. G.**

przeciwko (...) **Spółce z o.o. w R.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek zażalenia **pozwanego**

na postanowienie Sądu Okręgowego w Przemyślu

z dnia 19 lutego 2015 r., sygn. akt I C 110/15

postanawia:

I. **oddalić** zażalenie

II. **zasądzić** od pozwanego na rzecz powoda kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Powód A. G. domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego - aktu notarialnego umowy poręczenia z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji. Wnosił również o udzielenie zabezpieczenia dochodzonego roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Krośnie M. M. w sprawie sygnatura KM 45/15 do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy.

Postanowieniem z dnia 19 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w Przemyślu udzielił zabezpieczenia roszczeniu powoda zgodnie z treścią wniosku.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że powód uprawdopodobnił istnienie roszczenia poprzez naprowadzanie okoliczności podniesionych w pozwie oraz dołączonymi do pozwu dokumentami.

W ocenie sądu powód wykazał również istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Wykazał bowiem, że na podstawie tytułu wykonawczego co do którego powód domaga się pozbawienie wykonalności komornik sądowy prowadzi postępowanie egzekucyjne wszczęte na wniosek pozwanego przeciwko powodowi.

Dlatego Sąd Okręgowy na podstawie art. 755 § 1 pkt 3 k.p.c. ocenił, że wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia, należało uwzględnić.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgodził się pozwany zaskarżając postanowienie Sądu Okręgowego w Przemyślu w całości zażaleniem.

Skarżący domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia i oddalenia wniosku o udzielenie zabezpieczenie powództwa.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podnosił, że powód nie uprawdopodobnił istnienia żadnej z przesłanek do uzyskania zabezpieczenia. W pierwszej kolejności podnosił, że nie nastąpiło żadne zdarzenie które niweczyłoby obowiązek spełnienia przez powoda świadczenia o którym mowa w tytule egzekucyjnym. Według skarżącego powód błędnie utożsamia zapis zawarty w § 5 aktu notarialnego z dnia 22 lutego 2013 r. repertorium A numer (...) jako warunek konieczny do uzyskania klauzuli wykonalności. Pozwany argumentował, że z treści aktu notarialnego nie wynika aby powód przed uzyskaniem klauzuli wykonalności zobowiązany był do wezwania wierzyciela do zapłaty należności objętych tytułem i aby warunkiem uzyskania klauzuli wykonalności było uprzednie wezwanie do zapłaty. Pozwany podnosił również, że powód błędnie interpretuje oświadczenie wierzyciela z dnia 22 lutego 2013 r. w przedmiocie cofnięcia wniosku egzekucyjnego jako niweczące obowiązek spełnienia przez powoda świadczenia wynikającego z umowy poręczenia. Wskazywał, że niezależnie od poręczenia powód złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji wprost z niniejszego aktu na podstawie art. 777 § 1 punkt 4 k.p.c. Pozwany twierdził, że postępowanie egzekucyjne toczy się w dalszym ciągu co do nieruchomości objętymi księgami wieczystymi wskazanymi w tytule wykonawczym.

W odpowiedzi na zażalenie powód wnosil o oddalenie zażalenia pozwanego i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu powód powoływał się na nieważność dokonanego poręczenia a pozostałym zakresie podtrzymał swoje stanowisko przedstawione w uzasadnieniu pozwu.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie rozpoznając zażalenie pozwanego zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Powództwo przeciw egzekucyjne jest merytorycznym środkiem obrony dłużnika egzekwowanego przed egzekucją. Uchybienie formalne popełnione przez sąd w toku postępowania co do nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (art. 777 pkt 1 k.p.c.) dłużnik może zwalczać, zgodnie z art. 795 k.p.c. w drodze zażalenia na postanowienie Sądu I instancji o nadaniu klauzuli wykonalności (por. uchwała SN z dnia 17 kwietnia 1985 r., III CZP 14/85, OSNC 1985/12/192).

Podniesione przez powoda w uzasadnieniu pozwu okoliczności na uzasadnienie żądania nie dotyczą kwestii dopuszczalności nadania tytułu wykonalności aktowi notarialnemu, ale istnienia ważnego zobowiązania, w związku z którym powód zobowiązany byłby do spełnienia na rzecz pozwanego świadczenia objętego tytułem. Powód wskazał w pozwie zdarzenia powodujące w jego ocenie materialnoprawny skutek w postaci wygaśnięcia egzekwowanego zobowiązania lub niemożności jego egzekwowania (powołał się na spełnienie się warunku z § 4 i brak spełnienia warunku z § 5 aktu notarialnego).

Prawidłowo ocenił Sąd Okręgowy, że treść dokumentów na które powołał się powód we wniosku o udzielenie zabezpieczenia należyte uprawdopodobniała istnienie roszczenia. Bowiern już z porównania treści żądania pozwu i stanowiska zajętego przez pozwanego w rozpoznawanym przez Sąd Apelacyjny zażaleniu wynika, że strony zupełnie odmiennie interpretują postanowienia zawartej umowy i złożonego przez powoda oświadczenia o poddaniu się egzekucji - co stanowi oś sporu w niniejszej sprawie. Rozwijając te rozważania przypomnieć trzeba, że wykładnia ustalonego przez sąd oświadczenia woli w zawartej przez strony umowie należy do kwestii prawnych, natomiast samo

ustalenie treści oświadczenia woli - do ustaleń faktycznych (por. wyrok SN z dnia 20 lutego 1997r. I CKN 90/96 oraz wyrok SN z dnia 6 listopada 1996r. II UKN 9/96, OSNC 1997/11/2001).

W rozpoznawanej sprawie chodzi o oświadczenie woli ujęte w formie pisemnej, czyli wyrażone w dokumencie. Treść tego dokumentu, była bezsporna - żadna ze stron nie twierdziła bowiem, że postanowienia tej umowy miały inną treść, niż ta która wynika z dokumentu znajdującego się w aktach sprawy bądź, że należało je uzupełnić o jakąś inną dodatkową treść.

W tych okolicznościach należy stwierdzić, że spór nie rozgrywał się na płaszczyźnie ustaleń faktycznych (nie dotyczył sfery faktów), lecz na płaszczyźnie prawnej, gdyż jego przedmiotem było rozumienie (wykładnia) umowy.

Reguły interpretacyjne zawarte w art. 65 k.c. wyrażają dwie respektowane w orzecznictwie oraz doktrynie doniosłe w prawie cywilnym wartości, a mianowicie z jednej strony wolę (intencję) osoby dokonującej czynności prawnej, z drugiej natomiast zaufanie, jakie budzi złożone oświadczenie woli u innych osób. W wypadku, gdy oświadczenie woli zostało ujęte w formie pisemnej, czyli wyrażone w dokumencie, to sens tych oświadczeń ustala się przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu. Przy interpretacji podstawowa rola przypada językowym regułom znaczeniowym (por. wyrok SN z dnia 4 października 2006r. II CSK 117/06, LEX nr 332959). Bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i oceny dowodów rozstrzygnięcie sporu jaki był cel umowy i zgodny zamiar stron nie jest możliwa. Bowiem z dosłownego brzmienia umowy poręczenia wynika, że poręczenie istnieje do momentu cofnięcia wniosku egzekucyjnego i umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego co do nieruchomości wskazanych w oświadczeniach stron zawartych w akcie notarialnym. Zawarte w § 2 umowy postanowienie wskazuje też, że wolą powoda aby udzielone poręczenie i oświadczenie o poddaniu się egzekucji było podstawą do uzyskania przez pozwanego tytułu wykonawczego wynikającego wyłącznie z udzielonego poręczenia. Budzi zatem wątpliwości w jakim celu w tym samym dniu wierzyciel cofnął wniosek egzekucyjny co spowodowało umorzenie postępowania egzekucyjnego, skoro z literalnego brzmienia aktu notarialnego wynika, że z chwilą umorzenia postępowania egzekucyjnego na skutek wniosku wierzyciela, udzielone przez powoda poręczenie traci moc. Wymaga również oceny jakie znaczenie dla istnienia zobowiązania wynikającego ze złożonych przez strony w akcie notarialnym oświadczeń miało ponowne złożenie przez wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi W. C. (vide informacja Komornika sądowego M. R. udzielona w postępowaniu zażaleniowym co do prowadzenia postępowania egzekucyjnego skierowanego do nieruchomości objętych księgami wieczystymi wskazanymi w akcie notarialnym - pismo z dnia 29 maja 2015r.)

Konsekwencją tych rozważań jest konstatacja przez Sąd Apelacyjny, że kwestionowanie przez skarżącego istnienia przesłanki do udzielenia zabezpieczenia w postaci uprawdopodobnienia istnienia roszczenia nie znajduje uzasadnienia we wskazanych okolicznościach sprawy. Zatem należało ocenić, że dokonana w tym zakresie przez Sąd Okręgowy subsumpcja jest prawidłowa.

Nie budzi również wątpliwości Sądu Apelacyjnego istnienie interesu powoda w uzyskaniu zabezpieczenia skoro okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie jest, że pozwany w oparciu o uzyskany tytuł egzekucyjny prowadzi również przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne. Środkiem obrony dłużnika przed egzekucją opartą na akcie notarialnym jest powództwo opozycyjne (art. 840 k.p.c.). Wtedy po raz pierwszy może dojść do zbadania oświadczenia o poddaniu się egzekucji pod kątem jego zgodności z prawem materialnym. Podstawą tego powództwa jest nieważność, wzruszalność lub bezskuteczność oświadczenia o poddaniu się egzekucji. Nawet zarzut dłużnika, że obowiązek świadczenia w ogóle nie powstał, wobec czego roszczenie wskazane w akcie notarialnym jest bezzasadne, podlega rozpoznaniu w postępowaniu wszczętym przez powództwo przeciwegzekucyjne. Orzeczenie wydane w wyniku wytoczenia powództwa określonego w art. 840 k.p.c. ma charakter prawokształtujący, tj. powodujący powstanie, ustanie lub zmianę stosunku prawnego.

Zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1961 r., 1 CR 540/60, OSNCP 1963, nr 3, poz. 53) zwrócono uwagę na istotną różnicę pomiędzy powództwem skierowanym przeciwko prawomocnemu wyrokowi zaopatrzonemu w klauzulę wykonalności a powództwem zwróconym przeciwko aktowi

notarialnemu zaopatrzonemu w taką klauzulę. W pierwszym wypadku niedopuszczalne jest kwestionowanie istnienia obowiązku, gdyż w tym zakresie wyrok korzysta z powagi rzeczy osądzonej, natomiast w przypadku aktu notarialnego dłużnik egzekwowany może skutecznie podnosić nawet zarzut, że obowiązek świadczenia w ogóle nie powstał (tak w Uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2008 r. sygn. akt III CZP 155/07 OSNC 2009/3/42, Biul.SN 2008/3/6).

W konsekwencji tych rozważań Sąd Apelacyjny w Rzeszowie nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia pozwanego orzekł o jego oddaleniu zgodnie z art. 385 w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy. Na zasądzone od pozwanego na rzecz powoda koszty składa się wynagrodzenie pełnomocnika powoda w wysokości wynikającej z § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie(...).